

--	--	--	--

KOD UCZNIĄ

**ZESTAW ZADAŃ KONKURSOWYCH Z JĘZYKA POLSKIEGO
DLA UCZNIÓW GIMNAZJUM
ROK SZKOLNY 2015/2016**

**ETAP WOJEWÓDZKI
Instrukcja dla ucznia**

1. Zestaw konkursowy zawiera 6 zadań.
2. Przed rozpoczęciem pracy sprawdź, czy zestaw zadań jest kompletny.
3. Uważnie czytaj zamieszczone w arkuszu polecenia i udzielaj precyzyjnych i starannie zapisanych odpowiedzi.
4. Zwróć baczna uwagę na wyróżnione w niektórych poleceniach szczegółowe informacje dotyczące udzielanych odpowiedzi.
5. Rozwiązania zadań zapisuj w wyznaczonych miejscach zgodnie z poleceniami.
6. Jeśli popełnisz błąd, przekreśl niepoprawnie zapisany wyraz lub niewłaściwie skonstruowane zdanie i zapisz ponownie.
7. We wszystkich udzielanych odpowiedziach pamiętaj o przestrzeganiu zasad poprawnego zapisu w zakresie języka, stylu, ortografii i interpunkcji.
8. Posługuj się wyłącznie piórem lub długopisem. **Zapisy ołówkiem nie będą sprawdzane.**
9. W nawiasach obok numeru zadania podano liczbę punktów możliwych do uzyskania za jego rozwiązanie.
10. Nie używaj korektora.

Czas pracy:
80 minut

**Liczba punktów
możliwych
do uzyskania w części
pisemnej: 40**

Pracuj samodzielnie.

POWODZENIA!

WYPEŁNIA KOMISJA WOJEWÓDZKA

Nr zadania	1	2	3	4	5	6	Razem
Liczba punktów							

Zatwierdzam

b) Każde z podanych sformułowań zastąp jednym eufemizmem składającym się z rzeczownika i przymiotnika. (2 p.)

kretyn-samouk –

łachmany –

c) Wypisz z tekstu dwa zdania bezpodmiotowe. Jaką funkcję pełnią w narracji? (2 p.)

.....
.....
.....

d) Jaką funkcję pełni cudzysłów w przedstawionym tekście? (1 p.)

.....

e) Zinterpretuj puentę zacytowanego utworu i określ jej rolę w tekście. (3 p.)

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

a)	b)	c)	d)	e)

Zadanie 2. (2 p.)

Wyjaśnij, na czym polega żartobliwy charakter fraszki *Wygórowany rachunek* Jana Sztaudyngera.

Najtrudniejszy do zapłacenia

To rachunek sumienia.

J. Sztaudynger, *Fraszki dla zakochanych*, Bielsko-Biała 2000, s. 90.

.....
.....
.....
.....
.....

Zadanie 3. (6 p.)

Przeczytaj uważnie poniżej podaną bajkę I. Krasickiego, a następnie wykonaj związane z nią polecenia.

Malarze

Dwaj portretów malarze słynęli przed laty:

Piotr dobry, a ubogi, Jan zły, a bogaty.

Piotr malował wybornie, a głód go uciskał,

Jan mało i źle robił, więcej jednak zyskał.

Dlaczegoż los tak różny mieli ci malarze?

Piotr malował podobne, Jan piękniejsze twarze.

I. Krasicki, *Bajki*, Kraków 1975, s. 125.

a) Określ rodzaj i układ rymów występujących w zacytowanym utworze. (2 p.)

.....
.....

b) Określ funkcje kontrastu w zacytowanym utworze Ignacego Krasickiego. (2 p.)

.....
.....
.....
.....
.....

c) Sformułuj morał wynikający z treści bajki. W zapisie zastosuj nazwy wartości. (2 p.)

.....
.....

a)	b)	c)

Zadanie 4. (5 p.)

a) Stanisław Jerzy Lec jest autorem „Myśli nieuczesanych”. Przeczytaj podane poniżej przykłady i na ich podstawie sformułuj dwa argumenty uzasadniające nazwanie myśli nieuczesanymi. (4 p.)

Tajemnice nie muszą się ukrywać.

Niech nie rzuca rękawicy, kto ma brudne ręce.

Świat stoi na głowie – poety.

Człowiek lubi się śmiać. Z innych.

Tam gdzie śmiech wzbroniony, zwykle i płakać nie wolno.

Bądź altruistą. Szanuj egoizm drugich!

S. J. Lec, *Myśli nieuczesane*, Kraków 1974.

Pierwszy argument

.....

.....

.....

Drugi argument

.....

.....

.....

b) Wymień cechę języka wpływającą na zwięzłość zacytowanych wypowiedzi S. Leca. (1 p.)

.....

a)	b)

Zadanie 5. (6 p.)

Przeczytaj poniższy tekst, a następnie wykonaj związane z nim polecenia.

W szkole języków zastaliśmy dwóch uczonych, spierających się o najlepszy sposób udoskonalenia mowy ludzkiej.

Pierwszy z profesorów był mały, gruby i odznaczał się żywym temperamentem. Kiedy weszliśmy, podbiegł do mnie i gwałtownie gestykulując, zalał mnie wartkim potokiem swej wymowy.

– Czy nie uważa pan, szanowny cudzoziemcze, że ludzie tracą bardzo dużo czasu na wymawianie słów wielosylabowych? A przecież czas to pieniądz, więc nie pozwólmy nikomu na niepotrzebne trwonienie pieniędzy. Otóż ja proponuję, aby wszystkie słowa wielosylabowe skracać tylko do pierwszych sylab. Po cóż mam mówić: „Jestem największym, najmądrzejszym, najnowocześniejszym reformatorem mowy ludzkiej”, kiedy wystarczy, jeśli powiem: „Jes naj, naj, naj, re mo ludz”. Zupełnie to samo, a znacznie krócej. Nie sądzi, pan?

Ponieważ milczałem, oszołomiony tym niesłychanym odkryciem, gruby językoznawca terkotał dalej:

– Ale to jeszcze nic. Znacznie radykalniejszy jest mój drugi projekt. Proponuję wyrzucenie z mowy ludzkiej wszystkich przymiotników, czasowników, zaimków i liczebników, bo przecież i tak wszystko da się wyrazić przy pomocy rzeczowników.

– A czy może mi pan profesor podać jakiś przykład takiej mowy rzeczownikowej? – zapytałem z zaciekawieniem.

– Ależ oczywiście – ucieszył się grubasek. – Na przykład chcę powiedzieć: „Wieczorami najchętniej przebywam w domu, bo lubię czytać książki”. Zamiast tego mówię krótko: „Wieczory, dom, książki”. Prawda, że kapitalne?

– Rzeczywiście kapitalne – przytaknąłem potulnie. – Tylko że, zgodnie z pańską metodą, może to znaczyć także zupełnie coś innego. Na przykład: „Wieczorem rzadko bywam w domu, bo czytanie książek okropnie mnie nudzi”.

Ta skromna uwaga bardzo zdenerwowała językoznawcę.(...)

Jonathan Swift, *Podróże Guliwera*, (przekład Jacek Bocheński, Marian Brandys), Warszawa 1981, s. 190-191.

a) Uzupełnij tabelę. (2 p.)

Postulat profesora	Przewidywany skutek według profesora	Rzeczywisty skutek w funkcjonowaniu języka
Wypowiadanie zamiast wyrazów wielosylabowych ich pierwszych sylab.		
Tworzenie wypowiedzi składających się tylko z rzeczowników.		

b) Zacytowany fragment utworu ma charakter groteskowy. Sformułuj dwa argumenty uzasadniające tę tezę. (4 p.)

Pierwszy argument

.....
.....
.....

Drugi argument

.....
.....
.....

a)	b)

Zadanie 6. (10 p.)

Napisz opowiadanie o charakterze komicznym na temat: *Kula ziemską zna Papkina*. Przeczytaj przywołany fragment „Zemsty”. We wprowadzeniu wykorzystaj podany fragment „Zemsty”. Zastosuj narrację pierwszoosobową, wchodząc w rolę jednego z bohaterów utworu.

AKT III
SCENA CZWARTA
Rejent, Papkin

PAPKIN

wsuwając się trwożliwie
Wolnoż wstąpić?

REJENT

Bardzo proszę.

PAPKIN

z najniższym ukłonem i nieśmiało
Pana domu i Rejenta
Widzieć w godnej tej osobie
Chłuba wielka, niepojęta,

